

## **Derde editie congres 'Energietransitie en Geothermie'**

### ***"Geothermie kan zorgen voor schone toekomst en miljardenbusiness"***

**De invoering van aardwarmte in de tuinbouw kan én moet versneld worden. Dat was de belangrijkste conclusie van het derde congres 'Energietransitie en Geothermie', georganiseerd door de gemeente Westland, het Platform Geothermie en Greenport West-Holland. Keynote speaker Diederik Samsom, voormalig politicus en nu adviseur energietransitie, adviseerde de aanwezige tuinbouwondernemers de handschoen op te pakken: "Wacht niet op de politiek. Want de politiek wacht juist op u."**

De tuinbouw werkt hard aan een energietransitie. Aardwarmte (ofwel geothermie) speelt daarbij een hoofdrol. Inmiddels zijn er ruim tien werkende aardwarmtebronnen, en afgelopen week is de boring van Trias Westland gestart: hier wordt geboord naar een diepte van maar liefst 4 kilometer. Veel ontwikkelingen dus, maar de snelheid moet omhoog. Meer aardwarmteboringen zijn nodig voor de landelijke energietransitie en voor de tuinbouw, vertelde Theo Duijvestijn, wethouder Economie en Agribusiness van de gemeente Westland tijdens de opening van het congres, dat 250 bezoekers telde.

### **Schone toekomst en miljardenbusiness**

De overheid speelt bij die versnelling een cruciale rol, erkende ook Diederik Samsom. De voormalig fractievoorzitter van de PvdA is nu onder andere werkzaam als adviseur bij recyclingbedrijf HVC. Hij preeste de tuinbouwondernemers voor hun innovatie. "Tuinders stemmen over het algemeen niet op sociaaldemocraten. Maar u bent wel het type ondernemers waarop sociaaldemocraten dol zijn: ondernemers met een grote maatschappelijke meerwaarde die razendsnel innovaties weten te verspreiden."

Volgens Samsom zou de overheid moeten zorgen voor het wegnemen van de grootste risico's van aardwarmteboringen, zoals het uitvoeren van bodemonderzoek, en voor versoepeling van de vergunningaanvraag. Maar een overheid komt pas in beweging als ondernemers de eerste stap zetten en zich binden aan een flinke kostendaling voor duurzaam geproduceerde warmte. "Aan u de keuze: doorgaan met het huidige tempo en een aantal aardwarmteprojecten verzamelen. Of de maatschappij écht op sleeptouw nemen met voor Nederland een schone toekomst en voor u een miljardenbusiness."

### **Tempo omhoog**

De versnelling van de toepassing van aardwarmte was de rode draad tijdens het Energiecongres. Jacco Vooijs, voorzitter LTO Glaskracht Westland: "Er zijn nu een paar boringen per jaar. Dat is te weinig. Als we een klimaatneutrale glastuinbouwsector willen in 2040, dan moeten er meer telers ontstaan." Frank Schoof, voorzitter van het Platform Geothermie: "In 2017 zijn er twee keer zo veel boringen als in vorige jaren. Maar het tempo moet nóg meer omhoog. We moeten misschien naar in totaal 1.000, 1.500 doubletten."

Tijdens het congres kreeg die versnelling handen en voeten: Provincie Zuid-Holland, EBN, Eneco, Gemeente Westland, DAGO, HVC en Hydreco Geomec ondertekenden een intentieverklaring voor concrete samenwerking op het gebied van geothermie. "Een belangrijke stap in de route naar een energieneutrale sector," vertelde gedeputeerde Han Weber. "En het mooie is: er zijn meer partijen, waaronder andere gemeentes, die de intentieverklaring willen ondertekenen. Dit is niet te stuiten."

Belangrijk bij die versnelling is de maatschappelijke inbedding, vertelde Hanneke Puts, onderzoeker bij TNO. Draagvlak bij omwonenden is hard nodig. “Want zonder afzetmarkt geen geothermie.” Ze riep ondernemers met plannen voor geothermie dan ook op de directe omgeving direct te betrekken bij die plannen en ze bijvoorbeeld mee te laten profiteren. “Zo laat je zien wat de meerwaarde is, en zorg je ervoor dat je project wordt gedragen door omwonenden.”

Marga Hoek, succesvol ondernemer en auteur van businessboeken, riep de aanwezige tuinders op om oog te hebben voor de maatschappelijke kant van de energietransitie. “Als je maatschappelijke doelen op de juiste manier adresseert, wordt het ineens een stuk makkelijker om financiering te krijgen. En dan blijkt dat er grote bedragen geld beschikbaar zijn”, zo voegde ze er veelbetekenend aan toe.